

TERSİNE ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ*

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Uğur ÖZBİLEN¹, Ahmet Zeki GÜVEN²

* Bu çalışma V. International Eurasian Educational Research Congress (EJER)'te sunulan bildirinin genişletilmiş şeklidir. Ayrıca makale oluşturulurken "Tersine Öğretim Yönteminin Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazma Becerilerine Etkisi" adlı yüksek lisans tezinden yararlanılmıştır.

1 Doktora Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya, ozbilenugur@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-4921-2568.

2 Doç. Dr.; Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Antalya, ahmetzekiguven@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-4922-7535.

Geliş Tarihi: 10.05.2019 Kabul Tarihi: 20.11.2019

Öz: Eğitim öğretim anlayışı teknolojinin getirdiği yeniliklerden dolayı yeni boyutlar kazanmıştır. Bireyler internet ortamında yaptıkları yenilikler ile eğitimi daha eğlenceli ve daha öğretici hâle getirmeye çalışmaktadırlar. Bununla birlikte bireyler farklı yöntemler ve eğitim yaklaşımları geliştirerek bu süreci daha faydalı hâle getirme arayışı içindedirler. Arayışlar sonucunda ortaya konmuş yeni yöntemlerden biri de Tersine Öğretim Yöntemidir. Tersine Öğretim Yöntemi en kısa şekliyle ev ödevleri ile sınıf ortamında gerçekleştirilen faaliyetlerin yer değiştirdiği yeni bir öğretim yöntemidir. Bu yöntem öğrencilere interaktif ortamda ve istediği zamanda öğrenebilme imkânı sağlamaktadır. Bu amaçla bu çalışmada Tersine Öğretim Yönteminin öğretmen adaylarının yazma becerisine etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışma grubu, Akdeniz Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünde 2016-2017 eğitim yılının güz yarıyılında 3. sınıfta eğitim alan toplam 33 öğrenciden oluşmaktadır. Tersine Öğretim Yönteminin uygulandığı deney grubunda yapılan 12 haftalık eğitim sonucunda elde edilen istatistiksel verilerden hareketle yöntemin Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerileri üzerinde olumlu etki yaptığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Tersine öğretim, öğretmen adayları, yazma becerisi

THE EFFECT OF FLIPPED CLASSROOM METHOD ON WRITING SKILLS OF TURKISH LANGUAGE PRE-SERVICE TEACHERS

Abstract:

Due to the innovations brought by technology, the understanding of education has gained new dimensions. Individuals are trying to make education more fun and more instructive with their innovations in the internet environment. Moreover, individuals are in search of utilising this process by developing different methods and educational approaches. The flipped learning is one of the new methods emerged as a result of these efforts. The flipped learning, in its simplest form, is a new method in which classroom activities and homework are reversed. This method enables students to learn in an interactive environment and at any time. For this purpose, this study examined whether the flipped learning has an effect on the writing skills of the prospective teachers. The study group consisted of 33 students studying in the 3rd grade of the Department of Turkish Teaching at Akdeniz University in the fall semester of the 2016-2017 academic year. With reference to the statistical data obtained from the 12-week training conducted in the experimental group where the flipped learning was implemented, it was concluded that the method has a positive effect on the writing skills of the prospective Turkish teachers.

Keywords: Flipped learning, prospective teachers, writing skill

1. GİRİŞ

21. yüzyılda yaşanan teknolojik gelişmeler insanları birçok konuda yenileşmeye ve gelişmeye teşvik etmiştir. İnsanlar, haberleşme, ulaşım, hizmet ve sağlık gibi birçok alanda yenilikler yapmışlar ve hayatlarını kolaylaştırmak için çeşitli teknolojileri kullanmışlardır. Bu yeniliklerle beraber gelişim ve ilerleme göstermiş bir diğer alan da eğitimidir. Eğitim alanının daha iyi bir konuma gelebilmesi için sürekli yenilikler yapılmaktadır. Eğitim alanında yeni yöntemler, modeller, teknikler denenmiş ve deneme süreci devam etmektedir. Araştırma ve geliştirmeler hem yükseköğretim hem ortaöğretim hem de ilköğretim seviyesinde yapılmaktadır. Eğitimin daha nitelikli olabilmesi için yeni programlar denenmekte çözümler aranmaktadır.

Nitelikli eğitimin sağlanabilmesi için eski program, yöntem ve tekniklerin öğrenciyi yeterince desteklemediği düşünüldüğü zaman, öğretim teknolojilerinin sağladığı

yararlara bakma gerekliliği ortaya çıkmaktadır (Altun, Uysal ve Ünal, 1999). Bilgi teknolojilerinin insanlara sağladığı olanaklara bakıldığında da iki husus ortaya çıkmaktadır. Bunlardan birincisi internet, ikincisi ise bilgisayardır. Günümüzde internet ve bilgisayarın, şu anda bulunduğumuz teknolojik gelişmelerin ön planda olduğu çağın da etkisiyle, eğitim sürecine dâhil olduğu açıkça ortadır. Bilgisayar ve internetin yardımıyla eğitim çok fonksiyonlu bir yapı ve kimlik kazanmıştır.

Bireyler hayatlarının her anında bilgisayar ile karşılaşmaktadırlar. İnternet bireylerin bilgi edinimini kolaylaşmaktadır. Bilginin edinilmesi ve kullanılması eğitim sürecinin en önemli noktasıdır. Bununla birlikte eğitim sürecinin ilk aşamasında var olan dil becerilerinin edinilmesi ve teknoloji aracılığıyla desteklenmesi önem arz etmektedir. Teknolojinin eğitime sağladığı kolay erişilebilirlik ve çok yönlülük gibi özellikler eğitimde teknolojiyi kullanma gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Teknoloji bağlamında bilgisayar, internet, projeksiyon cihazı, akıllı tahta gibi materyaller eğitimi tek duyu organına hitap etmekten öteye taşıyıp birçok duyu organına hitap eder hâle getirmiştir.

Bilgisayarlar eğitim-öğretim ortamında öğretmenlerin ve öğrencilerin işlerini önemli ölçüde kolaylaştırmaktadır. Bilgisayar, sağladığı kolaylıklar ile öğretimi interaktif ve zevkli hâle getirmeyi başarmıştır. Bilgisayarlar, öğrenme ortamlarında zaman ve mekân sınırlandırmasını ortadan kaldırarak kavranamayan konuların istenilen zamanda kavranamayan konuların tekrar edilebilmesine olanak sağlamaktadırlar (Sevim, 2014).

Çalışmanın konusu olan yazma becerisinin edinilmesine gelindiğinde, bireylerin okul hayatına girmeleri ile başlamakta, yaşamları boyunca da sürmektedir. Yazma becerisi aracılığıyla bireyler, iletişim kurabilmekte, duygusal olarak rahatlamakta ve günlük hayat içerisindeki çeşitli ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Yazma becerisinin bireye kazandırılması ve bireyin bu beceriyi aktif olarak kullanabilmesi için yeni yöntem ve teknikler denenmekte ve kullanılmaktadır. Yeni yöntem ve tekniklerden biri olan TÖY çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır.

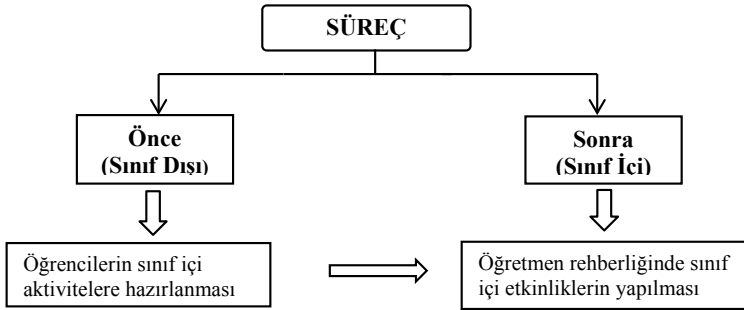
Alanyazına bakıldığında, geleneksel eğitim anlayışında var olan sınırlılıklar, ders sürecindeki zamanın öğrenim için yetersiz oluşu ve üzerinde durulması gereken uygulamaların üzerinde yeterince durulamaması gibi problemler mevcuttur (Özer ve Öcal, 2013). Eğitim süreci boyunca ev ödevleri öğrenciye sorumluluk bilincinin kazandırılmasında ve öğrencilerin zihinlerinde sürekli bilgiler oluşturulmasında önemli bir yere sahip olmakla beraber bireyin başarısını geliştirmede de önem teşkil etmektedir. Bununla birlikte geleneksel eğitim anlayışında, ev ödevlerinin yapımı aşamasında öğrencilerin öğretmenlerine gerekli dönütleri verememeleri, öğretmenlerin öğrencileri denetleyememesi buna ek olarak öğrencilerin anlık dönüt alamamaları gibi olumsuzluklar bulunmaktadır (Cooper, 2006; Talbert, 2012). Bununla birlikte bu sorunlara çözüm olacağı düşünülen, ev ödevleri ile teorik derslerin yer değiştirdiği "Ters-yüz sınıf" yönteminin geleneksel eğitim anlayışının aksine eğitime yeni boyutlar kazandı-

racağı düşünülmektedir. Yapılan araştırmanın genelinde “Ters-yüz sınıf” kullanımına öneri olarak “Tersine Öğretim Yöntemi (TÖY)” adı kullanılmıştır.

1.1.Tersine Öğretim Yöntemi

“Flipped Classroom” yani “Tersine Öğretim Yöntemi” kavramı ilk defa J. Wesley Baker tarafından 2000 yılında Florida’da eğitim ve öğretim ile ilgili bir kurultayda “*The classroom flip, using web course management tools to become the guide by the side*” adlı sunumla ortaya çıkmıştır (Temizyürek ve Ünlü, 2015). Bu kavram Türkçeye ise “Ters-yüz Sınıf”, “Dönüştürülmüş Sınıf”, “Tersine Çevrilmiş Sınıf” gibi adlarla çevrilmiştir. Tersine Öğretim Yöntemi (TÖY) sınıf ortamında işlenecek konuların evde; evde yapılması gereken ödev, uygulama ve projelerin sınıf ortamında yapılmasını öngören eğitim modelidir (Bergman ve Sams, 2012). Bu yöntemin bir diğer tanımı da şu şekilde yapılmıştır: Ders anlatımının doğrudan grupla yapılan ortamdaki, bireysel öğretim ortamına taşındığı ve grup ortamının etkinlik ortamına dönüştürüldüğü, öğretmenin rehberlik faaliyetleri ile ders anlatımına dinamiklik ve etkileşim kazandırdığı öğrenme ortamıdır (FLN, 2014 Akt. Boyraz, 2014). “Ters yüz sınıf” yönteminin kuramsal çerçevesi iki temel aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar şekil 1’de gösterilmektedir (Turan, 2015) :

Şekil 1. Ters-yüz Sınıf Yönteminin Kuramsal Çerçevesi

Öğretmenlerin sınıf ortamında aktif şekilde öğretme yaklaşımlarını ve yöntemlerini kullanmalarını engelleyen en büyük faktörün zaman olduğu düşünüldüğünde TÖY’ün bu soruna çözüm getireceği düşünülmektedir. Kim, Kim, Khera ve Getman (2014) da bilim ve teknolojiye son yıllarda yaşanan hızlı değişim ve gelişmelerin TÖY’ün ön plana çıkmasına ve gelişmesine destek olduğunu belirtmişlerdir. Bu yöntem ders anlatım sürecini sınıf dışına taşımasından dolayı sınıf içi aktivitelerde öğretmene ek zaman sağlamıştır (Baker, 2000).

TÖY hem öğrenci hem de öğretmen için büyük değişiklikler ortaya koymuştur. Öğrenciler bu yöntem ile ders saati dışındaki herhangi bir boş zamanda dersin içerik ve teorik kısmını öğrenerek sınıf içerisinde yapılacak olan uygulama, etkinlik ve çalışmalara hazırlanmaktadır. Öğretmenler ise ders sırasındaki etkinliklerde rehber görevi üstlenerek, ders anlatımı için video, okuma materyali, sunum gibi farklı materyaller hazırlamaktadırlar.

Bu modelin önemli hususlarından biri, öğrencilerin özgür bir şekilde kendi bireysel öğrenme hızlarına ve kendi öğrenme sorumluluklarına göre öğrenme faaliyetlerini gerçekleştirebiliyor olmalarıdır (O'Flaherty ve Philips, 2015). Bu duruma ek olarak öğrenci merkezli öğretim desteklenmekte ve ev ödevi kavramı farklı boyutlara taşınarak öğrencilerin etkinliklerden daha fazla yararlanmaları sağlanmaktadır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Yapılan bu araştırmada gerçek deneysel desenlerden olan ön test-son test kontrol gruplu seçkisiz desen kullanılmıştır. Bu desende çalışma grubunda yer alan katılımcılar iki veya daha fazla müdahale koşuluna tarafsız olarak atanır ve ön test uygulaması yapılır, daha sonra uygulanacak etkinlikler uygulanır ve son olarak da son test yapılır (Chistensen, Johnson, Turner, 2015). En son aşamada elde edilen sonuçlar değerlendirilir.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda 33 öğrenci yer almaktadır. Bununla birlikte bu öğrenciler 2016 - 2017 eğitim öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü 3. sınıfında eğitim görmektedirler. Kontrol grubunda 15 öğrenci (7K, 8E) bulunurken, deney grubunda 18 öğrenci (10K, 8E) bulunmaktadır. Öğrencilerin lise mezuniyet durumları da *Tablo 1*'de yer almaktadır.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Gruplarına Göre Öğrencilerin Lise Mezuniyet Durumları

LİSELER	Deney Grubu	Kontrol Grubu
Düz Lise	6	4
Öğretmen Lisesi	1	1
Anadolu Lisesi	10	9
Açık Öğretim Lisesi	1	1
TOPLAM	18	15

2.3. Veri Toplama Araçları

Kompozisyon konuları araştırmacı tarafından belirlenmiş olup konuların güvenilirliği için Türkçe eğitimi alanında iki uzmandan görüş alınmıştır. On adet yazma konusu belirlenmiştir. Konular, belirlenen Türkçe eğitimi alanı uzmanlarına sunulurak beş tane konu belirlemeleri istenmiştir. Uzmanların belirlediği beş konu ön test ve son testte katılımcılara verilmiştir. Katılımcılardan bu konulardan birini seçerek bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Sonuç olarak katılımcıların yazdıkları yazılar Topuzkanamış (2014)'ın "Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği" kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler bulgular bölümünde tartışılmıştır.

2.4. Verilerin Toplanma Süreci

Araştırmanın verileri öğrencilerin ön test ve son testte yazmış oldukları yazılı anlatım örnekleridir. Veriler birebir araştırmacı tarafından 12 haftalık bir eğitim sürecinin başında ve sonunda yapılan ön test ve son testler ile elde edilmiştir. Deney ve kontrol grupları seçkisiz bir şekilde belirlenip uygulamalar yapılmıştır. Yapılan ön testten sonra bu gruplar ayrılmış ve ön test – son test aşamaları da dâhil olmak üzere araştırmacı tarafından düzenlenmiştir. 12 haftalık bir yazma becerisi eğitimi programı uygulanmıştır. Kontrol grubunda dersler geleneksel yöntem ile yapılırken deney grubundaki dersler ise TÖY ile yapılmıştır. Bu grupların Yazma Eğitimi dersleri araştırmacı tarafından yapılmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler SPSS 21.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Yazılan yazılar "Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği"nde yer alan puanlamaya göre puanlanmış, daha sonra elde edilen veriler SPSS'e girilmiştir. Değerlendirme araştırmacıdan başka ölçme ve değerlendirme alanında uzman iki farklı araştırmacı tarafından ayrı ayrı yapılmıştır. SPSS paket programında yapılan test "Wilcoxon işaretli sıralar testi"dir. Wilcoxon işaretli sıralar testi, "Aynı gruba ait iki ölçüm arasında anlamlı farklılık olup olmadığını araştırmada kullanılır. Bu analiz için veriler aynı gruptan elde edilmelidir. Aynı gruba ait sadece iki ölçüm bulunmalıdır." (Kilmen, 2015, s.245). Bu teknik sosyal bilimlerde az denekle yürütülen gruplar içi araştırmalarda, deneklerin puanlarının normal dağılmadığı durumlarda kullanılır (Büyüköztürk, 2017). Ayrıca uygulama öncesinde deney ve kontrol gruplarının denklik durumlarının araştırılması için "Bağımsız örneklem t testi" yapılmıştır. Bağımsız örneklem t testi, birbiri ile ilişkisiz iki gruba ait verilerin ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ölçmek amacıyla yapılmıştır (Kilmen, 2015; Field, 2009).

2.6. Araştırmanın Amacı ve Problemleri

Çağın gereklerine bağlı olarak çeşitli alanlarda (ulaşım, iletişim, eğitim, ekonomi vs.) yenilik ve değişimler görülmektedir. Bu değişimin büyük oranda hissedildiği alanlardan biri eğitimdir. Bilgisayar ve internetin eğitim ortamına girmesiyle birlikte

eğitime olan bakış açısı değişmiş, yeni yöntem ve teknikler geliştirilmiştir. Geliştirilen yeni yöntemlerden biri de TÖY'dür. Bu yöntemin eğitime olan katkısını görebilmek için bu çalışmada TÖY'ün Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerilerine etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışmada aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır.

- Deney ile kontrol grubunun yazma başarıları arasında eğitim öncesinde anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney grubunda ön test ve son test yazma başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Kontrol grubunda ön test ve son test yazma başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney grubunda erkek öğrencilerin ön test ve son test yazma başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney grubunda kız öğrencilerin ön test ve son test yazma başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Kontrol grubunda erkek öğrencilerin ön test ve son test yazma başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Kontrol grubunda kız öğrencilerin ön test ve son test yazma başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney grubu ile kontrol grubunun yazma başarı puanları arasında, eğitim sonrasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. BULGULAR

Bu bölümde çalışmada elde edilen ön test ve son test verilerine yer verilmiş. Elde edilen veriler yorumlanmıştır.

3.1. Deney ile Kontrol Grubunun Yazma Başarıları Arasında Eğitim Öncesinde Anlamlı Bir Fark Var mıdır?

Tablo 2. Yazma Başarısı Ön Test Puanlarının Gruplara Göre T Testi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
ÖNTEST	Deney	18	62.00	11.13	31	1.58	.123*
	Kontrol	15	56.00	10.46			

Tablo 2'de görüldüğü üzere deney grubunun ön test yazma başarı puan ortalaması 62.00, kontrol grubunun ön test yazma başarı puan ortalaması 56.00'dür. İki grubun uy-

günlama öncesi aralarındaki puan farkı 6'dır. Buna göre deney grubu, kontrol grubuna göre daha başarılı gibi görünmektedir. Ancak yapılan t testi sonucuna göre iki grup arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir [$p=.123 >.05$]. Bu bakımdan grupların yazma başarısı uygulamalardan önce birbirine denk bir düzeydedir.

3.2. Deney Grubunda Ön Test ve Son Test Yazma Başarı Puanları Arasında Anlamlı Bir Fark Var Mıdır?

Tablo 3. Deney Grubu Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi

Son test-Ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	2	6.50	13.00	3.00	.003
Pozitif Sıra	15	9.33	140.00		
Eşit	1				

Tablo 3'e göre deney grubunun ön test son test puanları arasındaki ilişki şu şekildedir: 2 öğrencinin yazma başarı puanı düşmüş, 15 öğrencinin puanı artmış ve 1 öğrencinin puanın da ise değişiklik olmamıştır. Analiz sonuçları, araştırmaya katılan öğrencilerin "Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği"nden aldıkları puanların arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$p=.003 < .05$]. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamlarına bakıldığında belirlenen farkın *pozitif yönde*, yani son test puanının lehinde olduğu gözle çarpmaktadır.

3.3. Kontrol Grubunda Ön Test ve Son Test Yazma Başarı Puanları Arasında Anlamlı Bir Fark Var Mıdır?

Tablo 4. Kontrol Grubu Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi

Son test-Ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	2	5.00	10.00	2.67	.008*
Pozitif Sıra	12	7.92	95.00		
Eşit	1				

Tablo 4'e göre kontrol grubunun ön test son test puanları arasındaki ilişki şu şekildedir; 2 öğrencinin yazma başarı puanı düşmüş, 12 öğrencinin puanı artmış ve 1 öğrencinin puanı ise hiçbir değişiklik göstermemiştir. Fark puanlarının sıra ortalamalarına ve toplamlarına bakıldığında, gözlenen bu farkın pozitif yönde, yani son test puanının lehinde olduğu görülmektedir. Yapılan test sonucunda elde edilen değer $p=.008$ 'dir. Bu değer $p < .05$ olması aradaki puan farkının anlamlı olduğunu göstermektedir.

3.4. Deney Grubunda Erkek Öğrencilerin Ön Test ve Son Test Yazma Başarı Puanları Arasında Anlamlı Bir Fark Var mıdır?

Tablo 5. Deney Grubu Erkek Öğrenci Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Son test-Ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	0	0.00	0.00	2.37	.018*
Pozitif Sıra	7	4.00	28.00		
Eşit	1				

Tablo 5'e bakıldığında, ön test sonrası erkek öğrencilerden 7'si puanını yükseltmiş, 1 tanesinin puanı eşit kalmıştır. Deney grubunda erkek öğrencilerden negatif puan alan yani ön test sonrası puanını düşüren hiçbir öğrenci bulunmamaktadır. Fark puanlarının sıra ortalaması ve bu puanların toplamlarına bakıldığında, gözlenen bu farkın pozitif yönde yani son test puanının lehinde olduğu görülmektedir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyi $p = .018$ 'dir.

3.5. Deney Grubunda Kız Öğrencilerin Ön Test ve Son Test Yazma Başarı Puanları Arasında Anlamlı Bir Fark Var mıdır?

Tablo 6. Deney Grubu Kız Öğrenci Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Son test-Ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	2	3.75	7.50	2.04	.041*
Pozitif Sıra	8	5.94	47.50		
Eşit	0				

Tablo 6'ya bakıldığında, ön test sonrası deney grubunda bulunan kız öğrencilerden 8'i puanını yükseltmiş, 2 tanesi puanını düşürmüştür. Deney grubunda kız öğrencilerden ön test ve son test puanı eşit olan öğrenci bulunmamaktadır. Fark puanlarının sıra ortalaması ve bu puanların toplamlarına bakıldığında, elde edilen bu farkın pozitif yönde, yani son test puanının lehinde olduğu görülmektedir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyi $p = .041$ 'dir.

3.6. Kontrol Grubunda Erkek Öğrencilerin Ön Test ve Son Test Yazma Başarı Puanları Arasında Anlamlı Bir Fark Var Mıdır?

Tablo 7. Kontrol Grubu Erkek Öğrenci Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Son test-Ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	1	1.00	1.00	2.38	.017*
Pozitif Sıra	7	5.00	35.00		
Eşit	0				

Tablo 7'ye bakıldığında, kontrol grubunda bulunan erkek öğrencilerden 7'si puanını yükseltmiş, 1 tanesi puanını düşürmüştür. Kontrol grubunda erkek öğrencilerden puanı eşit kalan yani ön test ve son test puanı eşit olan öğrenci bulunmamaktadır. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamlarına bakıldığında, elde edilen bu farkın pozitif yönde, yani son test puanının lehinde olduğu görülmektedir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyi $p = .017$ 'dir.

3.7. Kontrol Grubunda Kız Öğrencilerin Ön Test ve Son Test Yazma Başarı Puanları Arasında Anlamlı Bir Fark Var Mıdır?

Tablo 8. Kontrol Grubu Kız Öğrenci Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Son test-Ön test	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	1	3.00	3.00	1.57	.116*
Pozitif Sıra	5	3.60	18.00		
Eşit	1				

Tablo 8'e bakıldığında, ön test sonrası kontrol grubunda bulunan kız öğrencilerden 5'i puanını yükseltmiş, 1 tanesi puanını düşürmüştür, 1 tanesinin de puanı eşit kalmıştır. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamlarına bakıldığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test puanının lehinde olduğu görülmektedir. Ancak yapılan analizler sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyi $p = .116$ 'dır. Elde edilen değer $p > .05$ olması değer anlamsız olduğunu göstermektedir.

3.8. Deney grubu ile kontrol grubunun yazma başarı puanları arasında, eğitim sonrasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 9. Yazma Başarısı Son Test Puanlarının Gruplara Göre T Testi Sonuçları

	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
SONTEST	Deney	18	70.38	9.33	31	1.65	.109*
	Kontrol	15	63.86	13.31			

Tablo 9'a göre deney grubunun son test yazma başarı puan ortalaması 70.38, kontrol grubunun son test yazma başarı puan ortalaması 63.86'dır. İki grubun uygulama sonrası aralarındaki puan farkı 6,52'dir. Buna göre deney grubu, kontrol grubuna göre daha başarılı gibi görünmektedir. Ancak yapılan t testi sonucuna göre iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir [$p=.109 >.05$].

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Bu bölümde araştırma bulgularından hareketle ulaşılan sonuçlara, sonuçların tartışılmasına ve tartışılan konular üzerinden getirilen önerilere yer verilmiştir.

Deney ve kontrol grupları ön testte yapılan değerlendirmede bir farklılık göstermemişlerdir. Bu durum da uygulamalar öncesinde grupların birbirlerine denk olduklarını ortaya koymuştur [$p= .123, p > .05$].

Deney grubunda yapılan ön test ve son test yazma başarı puanları sonucunda deney grubunda yer alan 18 öğrenciden 15'i yazma başarı puanını arttırmış, 2'si puanını düşürmüştür ve 1 öğrencinin puanında ise değişiklik görülmemiştir. Anlamlılık düzeyi için yapılan teste bakıldığında, elde edilen değer $p=.003$ 'tür. Bu değer, anlamlıdır [$p=.003, p < .05$]. Yani TÖY öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede etkilidir.

Kontrol grubunda yapılan ön test ve son test yazma başarı puanlarının analiz edildiği testte, bulgular şu şekildedir: Kontrol grubunda yer alan 15 öğrenciden, 12'si puanını arttırmış, 2'si puanını düşürmüştür, 1 öğrencinin puanında ise bir değişiklik görülmemiştir. Bu duruma ek olarak kontrol grubunun anlamlılık düzeyine bakıldığında da ($p= .008$) anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Gruplar arasında sadece sayısal farklılıklar bulunmaktadır.

Deney grubunda bulunan erkek öğrencilerin ön test ve son test puanlarına gelindiğinde 8 erkek öğrenciden 7'si ön testten aldığı başarı puanını yükseltmiş, 1 öğrencinin de puanında değişiklik olmamıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen puanların anlamlılık düzeyleri $p= .018$ olarak bulunmuştur. Elde edilen puanın $p < .05$ olması,

TÖY'ün deney grubunda yer alan erkek öğrencilerin yazma başarısına olumlu katkı yaptığı sonucuna ulaşılmıştır.

Deney grubunda bulunan 10 kız öğrenciden 8'i ön testten aldığı başarı puanını yükseltmiş, 2 kız öğrenci puanını düşürmüştür. Yapılan analiz sonucunda elde edilen puanların anlamlılık düzeyleri $p = .041$ olarak bulunmuştur. Elde edilen puanın $p < .05$ olması, TÖY'ün deney grubunda yer alan kız öğrencilerin yazma başarısına olumlu katkı sağladığının göstergesidir.

Kontrol grubunda bulunan 8 erkek öğrenciden 7'si ön testten aldığı başarı puanını yükseltmiş, 1 öğrenci de puanını düşürmüştür. Ayrıca, yapılan analiz sonucunda elde edilen puanların anlamlılık düzeyleri $p = .017$ olarak bulunmuştur. Elde edilen puanın $p < .05$ olması, geleneksel öğretim yönteminin kontrol grubunda yer alan erkek öğrencilerin yazma başarısına olumlu katkı yaptığını ortaya koymuştur.

Kontrol grubunda bulunan kız öğrencilerin ön test ve son test puanlarının anlamlılık düzeyleri $p > .116$ olarak bulunmuştur. Elde edilen puanın $p > .05$ olması, geleneksel öğretim yönteminin deney grubunda bulunan kız öğrencilerin yazma başarısı üzerinde etkisinin olmadığını göstermiştir. Ayrıca yapılan testlerden elde edilen bir diğer istatistik de kontrol grubunda bulunan 7 kız öğrenciden 5'i ön testten aldığı puanını yükseltmiş, 1 öğrenci puanını düşürmüş, 1 öğrencinin de puanında değişiklik olmamıştır.

Deney ve kontrol grupları son testte yapılan değerlendirmede bir farklılık göstermemişlerdir. Bu durum da uygulamalar sonrasında grupların birbirlerine denk olduklarını ortaya koymaktadır [$p = .109$, $p > .05$].

4.2. Tartışma

TÖY ile ilgili alanda birçok çalışma yapılmıştır. Çalışmalarda geleneksel öğrenme yöntemleri ile TÖY karşılaştırılmıştır. Bu çalışmalar işbirlikçi çalışma, bilgisayar, eczacılık, tıp eğitimi, eleştirel düşünme, tarih gibi alanlarda yapılmıştır. Ayrıca başarı, motivasyon ve öz-yönelim konularıyla ilgili de çalışmalar yapılmıştır.

Çalışma sonucunda yazma eğitiminde TÖY öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede etkilidir. Alanda çalışmanın sonucunu destekleyen birçok çalışma bulunmaktadır. Strayer (2014)'in TÖY'ün öğrencilerin işbirlikçi çalışma ve yeniliğe açık olma durumlarına etkisini incelediği çalışmasında TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Johnson ve Renner (2012)'in bilgisayar dersindeki başarıyı ölçmek amacıyla yaptıkları çalışmada TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin geleneksel yöntemle göre daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Turan (2015)'in "Bilgisayar I" dersinde geleneksel öğretim yöntemi ile TÖY'ü karşılaştırdığı çalışmada, TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin hem daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmış hem de motivasyonlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç araştırmanın sonucu ile örtüşmektedir. Tune, vd. (2013)'nin tıp eğitiminde yaptıkları

çalışmada TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Pierce ve Fox (2012)'un yaptıkları çalışmada eczacılık bölümündeki öğrencilere TÖY uygulanmış ve geleneksel yöntem ile karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin başarılarının anlamlı derecede arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Missildine, vd. (2013)'nin TÖY ve geleneksel yöntemi karşılaştırdıkları ve öğrencilerin başarılarını ölçtükleri çalışmalarında TÖY'ün öğrenci başarısını arttırmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmışlardır. Bu sonuç araştırmanın sonucu ile örtüşmektedir. Murphree (2014), üniversite öğrencilerinin "Tarih" dersinde başarı ve algılarını ölçtüğü çalışmasında TÖY'ün öğrenci başarısını arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Love vd. (2014)'nin yaptıkları çalışmada cebir dersinde öğrenci başarıları ölçülmüş, çalışma sonucunda TÖY'ün geleneksel yöntemle oranla öğrenci başarısını arttırdığı sonucuna ulaşılmışlardır. Touchton (2015)'un yaptığı çalışmada TÖY ile geleneksel öğretim yönteminin başarı üzerindeki etkisi incelenmiş, TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ekmekçi (2014)'nin yazma dersi üzerine yaptığı çalışmada, TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin, geleneksel yöntemle öğrenim gören öğrencilere göre yazma konusunda başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Boyraz (2014)'ın İngilizce öğretiminde TÖY ile geleneksel yöntemi karşılaştırdığı çalışmasında da TÖY'ün öğrenci başarısını arttırdığı sonucuna varılmıştır. Çalışmanın sonucu ile örtüşen bir diğer çalışma Day ve Foley (2006)'in çalışmasıdır. Bu çalışmada araştırmacılar, "İnsan-Bilgisayar Etkileşimi" dersinde TÖY ile geleneksel öğretim yöntemini akademik başarı açısından karşılaştırmışlar ve TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin başarılı oldukları sonucuna ulaşılmışlardır. Bu çalışmalara benzer şekilde Chao, Chen ve Chuang (2015)'in lise öğrencileri ile bilgisayar dersinde yaptıkları deneysel çalışmada yine TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin başarılı oldukları sonucuna ulaşılmışlardır.

TÖY ile ilgili alanda yer alan çalışmalara bakıldığında, çalışma sonucunu destekleyen birçok çalışmanın olduğu görülmektedir. Bu durumun aksine TÖY'ün başarı üzerinde etkisinin olmadığı çalışmalar da bulunmaktadır. Davies vd. (2013)'nin excel eğitimi üzerine yaptıkları çalışmada, TÖY ile öğrenim gören öğrenciler ile geleneksel yöntemle öğrenim gören öğrenciler arasında başarı bağlamında anlamlı bir fark elde edilememiştir. Findlay-Thompson ve Mombourquette (2014)'nin İşletme bölümünde farklı grupları karşılaştırdıkları çalışmada, geleneksel yöntemle öğrenim gören öğrencilerin başarı durumları ile TÖY ile öğrenim gören öğrencilerin başarıları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Overmyer (2014) TÖY'ün başarıya etkisini araştırdığı doktora tezinde, TÖY'ün öğrenci başarısına etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Teknolojik gelişmenin hızlanması ve teknolojinin giderek hayatımızın birçok noktasında (eğitim, iletişim, ulaşım vb.) kendisine yer bulması hayatımızda değişikliklere sebep olmuştur. Bu değişikliklerden etkilenen alanların başında eğitim gelmektedir. Eğitimde basılı olan materyaller imkânların artışı, kullanılabilirliği, erişilebilirliği kolaylığı gibi nedenlerle sanal ortamlara aktarılmıştır. Sanal ortama aktarılan ders materyalleri eğitimin işleniş sürecini internet ve bilgisayar ortamına taşımıştır. Çalışmanın da ko-

nusu olan TÖY, eğitimde gerçekleşen bu değişiklikler sonrası ortaya çıkmıştır. TÖY, geleneksel eğitim anlayışındaki ev ödevi kavramını ortadan kaldırmış, ödevleri ev ortamından okul ortamına taşımıştır. Bu durumda okulda öğrenilen kuramsal bilgiyi de bilgisayar ve internet aracılığıyla ev ortamına taşımıştır. TÖT'ün, eğitim alanında ortaya çıkardığı değişikliğin uygulanabilirliği ve kullanılabilirliğine gelindiğinde, kullanılabilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.3. Öneriler

- Öğrencilere verilen ders materyallerinin TÖY'ün kullanım sürecine etkisi başka bir çalışma ile incelenebilir.
- TÖY, bilginin kalıcılığının ön planda olduğu konularda da (Tarih, edebiyat vb.) uygulanabilir.
- Bu çalışmada TÖY, yükseköğretimde öğrenim gören öğrencilere uygulanmıştır. Yöntemin geçerliliği açısından yöntem ortaöğretim ve ilköğretimde de denenebilir.
- TÖY yeni bir yöntemdir. Yöntemin tanıtılması ve uygulamasının iyi yapılabilmesi için bu yöntemi kullanacak olan eğitimcilere gerekli açıklamalar yapılabilir.
- Çalışma sonucunda TÖY'ün öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde TÖY farklı derslerde de kullanılabilir ve sonuç bir de bu açıdan değerlendirilebilir.
- TÖY ile ilk defa karşılaşan öğrencilerle mülakat tekniğinin kullanıldığı çalışmalar yapılarak TÖY ile ilgili görüşleri alınıp elde edilen sonuçlar tartışılabilir.

Kaynakça

- ALTUN, Eralp, UYSAL, Esra. ve ÜNAL, Özlem.(1999). "Bilgisayar Destekli Öğretimde Yazılımların Nitelik Sorununa Sistemik Bir Yaklaşım", Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, S.10, ss.217-230.
- BAKER, Wesley (2000). "The "Classroom Flip", Using Web Course Management Tools to Become The Guide By The Side", Selected Papers from the 11th International Conference on College Teaching and Learning, In J. A. Chambers (Editör.)Jacksonville, Florida Community College, ss. 9-17.
- BERGMANN, Jonathan & SAMS, Aaroh (2012). Flip Your Classroom: Reach Every Student In Every Class Every Day. International Society for Technology in Education, Virginia.
- BOYRAZ, Serkan (2014). İngilizce Öğretiminde Tersine Eğitim Uygulamasının Değerlendirilmesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon.

- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener (2017). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Pegem Akademi, Ankara.
- CHAO, Cehih-yang, CHEN, Yuan-tai ve CHUANG, Kuei-yu. (2015) "Exploring Students' Learning Attitude And Achievement İn Flipped Learning Supported Computer Aided Design Curriculum: A Study in High School Engineering Education", Computer Applications in Engineering Education, C.4, S.23 , ss. 514-526.
- CHİSTENSEN, Larry B. , JOHNSON, R. Burke ve TURNER, Lisa A. (2015). Araştırma Yöntemleri Desen ve Analiz (Çev. Editörü: A. Alpay), Anı Yayıncılık, Ankara.
- COOPER, Harris (2007). The Battle Over Homework: Comman Ground For Administrators, Teachers and Parents, Corwin Press, California.
- DAVİES, Randall S., DEAN, Douglas L. ve BALL, Nick (2013). "Flipping The Classroom and Instructional Technology Integration in a College-Level Information Systems Spreadsheet Course", Educational Technology Research And Development, C.4, S. 61, ss.563-580.
- DAY, Jason A. ve FOLEY, James D. (2006). "Evaluating A Web Lecture İntervention İn A Human-Computer İnteraction Course", IEEE Trans on Education, C.4, S.49, ss.420-431.
- EKMEKÇİ, Emrah (2014). Flipped Writing Class Model With a Focus On Blended Learning. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- FİELD, Andy (2009). Discovering Statistics Using SPSS, Sage Publications, Los Angels.
- FİNDLAY-THOMPSON, Sandi ve MOMBOURQUETTE, Peter (2014). "Evaluation of a Flipped Classroom in an Undergraduate Business Course", Business Education & Accreditation, C.1, S.6, ss.63-72.
- JOHNSON, Lisa W. ve RENNEN, Jeremy D. (2012). Effects Of The Flipped Classroom Model On A Secondary Computer Applications Course: Student And Teacher Perceptions, Questions and Student Achievement, University of Louisville (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Louisville.
- KİLMEN, Sevilay (2015). Eğitim Araştırmaları İçin Uygulamalı İstatistik, Edge Akademi, Ankara.
- KİM, Kyu Min, KİM Mi So, KHERA, Otto ve GETMAN, Joan (2014). "The Experience of Three Flipped Classrooms in an Urban University: an Exploration of Design Principles" , The Internet and Higher Education, S.22, ss.37-50.
- LOVE, Betty, HODGE, Angie, GRANDGENETT, Nael, & SWİFT, Andrew, W. (2014). "Student Learning And Perceptions in a Flipped Linear Algebra Course", International Journal of Mathematical Education in Science and Technology, C.3, S.45, ss.317-324.
- MİSSİLDİNE, Kathy, FOUNTAİN, Rebecca Brown, SUMMERS, Lynn Ellen ve GOSELİN, Kevin (2013). "Flipping classroom to improve student performance and Satisfaction", Journal of Nursing Education, C.10 S.52, ss.597-599.
- MURPHREE, Daniel S. (2014). "Writing Wasn't Really Stressed, Accurate Historical Analysis Was Stressed: Student Perceptions of in-Class Writing in The Inverted, General Education, University History Survey Course", History Teacher, C.2, S.47, ss.209-219.

Tersine Öğretim Yönteminin Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazma Becerisine Etkisi

- O'FLAHERTY, Jacqueline ve PHİLİPS, Craig. (2015). "The Use of Flipped Classrooms in Higher Education: A Scoping Review", *Internet and Higher Education*, S.25, ss.85-95.
- OVERMYER, Gerald Robert (2014). *The Flipped Classroom Model for College Algebra: Effects on Student Achievement*, Colorado State University, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Colorado.
- ÖZER, Bayram ve ÖCAL, Sabahat (2013). "Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevlerine Yönelik Uygulamalarının ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi", *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, C.1, S.2, ss.133-149.
- PİERCE, Richard ve FOX, Jeremy (2012). "Vodcasts and Active-Learning Exercises in a "flipped Classroom" Model of a Renal Pharmacotherapy Module", *American Journal of Pharmaceutical Education*, S.76 C.10, ss.1-5.
- SEVİM, Oğuzhan (2014). *Kuramdan Uygulamaya Bilgisayar Destekli Öğretim Materyali Geliştirme*, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- STRAYER, Jeremy (2012). "How Learning in an Inverted Classroom Influences Cooperation, Innovation and Task Orientation", *Learning Environments Research*, C.2 S.15, ss.171-193.
- TALBERT, Robert (2012). "Inverted Classroom", *Colleagues*, C.1, S.9, ss.18-19.
- TEMİZYÜREK, Fahri ve ÜNLÜ, Nihan Aylin (2015). "Dil Öğretiminde Teknolojinin Materyal Olarak Kullanımına Bir Örnek: "Flipped Classroom", *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C.1, S.4, ss.64-72.
- TOPUZKANAMIŞ, Ersoy (2014). *Yazma Stratejileri Öğretiminin Türkçe Öğretmenliği Birinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Başarısı ve Yazma Kaygısına Etkisi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- TOUCHTON, Michael (2015). "Flipping the classroom and student performance in advanced statistics: Evidence from a quasi-experiment", *Journal of Political Science Education*, C.1 S.11, ss.28-44.
- TUNE, Jonathan D., STUREK, Michael ve BASİLE, David P. (2013). *Flipped Classroom Model Improves Graduate Student Performance in Cardiovascular, Respiratory, And Renal Physiology*, *Advan in Physiol Educ*, C.4, S.37, ss.316-320.
- TURAN, Zeynep (2015). *Ters Yüz Sınıf Yönteminin Değerlendirilmesi ve Akademik Başarı, Bilişsel Yük ve Motivasyona Etkisinin İncelenmesi*, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum.